

304: Sahabeye Dil Uzatmanın Hükümü

Tarık Ebu Abdullah

8 Ağı, 2017

<https://ilimvecihad.com>

SORU

Selamun aleykum hocam, sahabe (radiyallahu anhum cemian)'a sövmek küfür müdür?

CEVAP

Aleykum selam ve rahmetullahi ve berekatuhû. Hamd âlemlerin rabbi olan Allah'a, salât ve selam efendimiz Rasûlullah'a, ehli beytine, ashabına ve yolunu takip eden mü'minlere olsun.

Değerli kardeşim Rasûlallah (sallallahu aleyhi ve alihi ve sellem)'in ashabı (radiyallahu anhum)'u kötölemek Kitap ve Sünnet ile haramdır.

Allah (azze ve celle) şöyle buyuruyor:

وَالسَّابِقُونَ الْأَوْلُونَ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ وَالَّذِينَ اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسَانٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ

“Muhacir ve Ensar'dan İslâm'a ilk önce girenlerin başta gelenleri ve iyi amellerle onların ardınca gidenler var ya, işte Allah onlardan razı oldu, onlar da Allah'tan razı oldular ve onlara, altlarında ırmaklar akan cennetler hazırladı ki, içlerinde ebedi kalacaklar. İşte büyük ve muhteşem kurtuluş budur.” (Et-Tevbe, 100)

İmam ibni Teymiyye (rahimehullah) “Sarimu'l-Meslul”da şöyle der: “Rıza Allah'ın kadim sıfatlarından. Allah sadece rızasını gerektiren şeylere muvaffak olacağını bildiği kişilerden razı olur. Ve Allah kimden razı olursa ona artık ebediyen kızmaz.”

لَقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنِ الْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ فَعَلِمَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ

“And olsun o ağacın altında sana beyat ederlerken Allah, müminlerden razı olmuştur ve kalplerinde olanı bilmiştir.” (El-Fetih, 18)

İmam et-Tirmizi (rahimehullah)'ın Cabir (radiyallahu anhu)'dan tahric ettiği hadiste Rasûlallah (sallallahu aleyhi ve alihi ve sellem) şöyle buyuruyor:

لَا يَدْخُلُ النَّارَ أَحَدٌ مِمَّنْ بَايَعَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ

“O ağacın altında beyat edenlerden hiç kimse ateşe girmeyecek.”
Hadisi verdikten sonra İmam et-Tirmizi (*rahimehullah*) “hadis hasen sahihtir”
der.

لِلْفُقَرَاءِ الْمُهَاجِرِينَ الَّذِينَ أُخْرِجُوا مِنْ دِيَارِهِمْ وَأَمْوَالِهِمْ يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ
وَرِضْوَانًا وَيَنْصُرُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ أُولَئِكَ هُمُ الصَّادِقُونَ وَالَّذِينَ تَبَوَّءُوا الدَّارَ
وَالْإِيمَانَ مِنْ قَبْلِهِمْ يُحِبُّونَ مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ فِي صُدُورِهِمْ حَاجَةً مِمَّا
أُوتُوا وَيُؤْتِرُونَ عَلَى أَنْفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ وَمَنْ يُوقِ شُحَّ نَفْسِهِ فَأُولَئِكَ
هُمُ الْمُفْلِحُونَ وَالَّذِينَ جَاءُوا مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ
سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا غِلًّا لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ

“Bir de muhacirlerden fakirlere aittir ki yurtlarından ve mallarından çıkarılmışlardır, Allah'ın lütuf ve rızasını ararlar; Allah'a ve Rasûlüne yardım ederler. İşte sadık olanlar onlardır. Ve onlardan önce o yurda yerleşen imana sarılanlar kendilerine hicret edip gelenleri severler ve onlara verilenlerden ötürü göğüslerinde bir ihtiyaç duymazlar. Kendilerinin ihtiyaçları olsa dahi, onları öz canlarına tercih ederler. Kim nefsinin cimriliğinden korunursa, işte onlar umduklarına erenlerdir. Onlardan sonra gelenler derler ki: "Rabbimiz, bizi ve bizden önce iman etmiş kardeşlerimizi bağışla, kalplerimizde iman edenlere karşı bir kin bırakma! Rabbimiz! Sen çok şefkatli, çok merhametlisin!” (El-Haşr, 8-10)

İmam Ahmed (*rahimehullah*) İmam Mucahid (*rahimehullah*)'ın İbni Abbas (*radıyallahu anhuma*)'nın şöyle dediğini rivayet eder: “Muhammed'in ashabını sebetmeyin! Allah onların birbiriyle savaşıcaklarını elbette biliyordu ama yine de onlar için istiğfar etmeyi emretmiştir.”

Ve Sad bin Ebi Vakkas (*radıyallahu anhu*) şöyle demiştir: “İnsanlar üç menzilededir. İkiisi geçti biri kaldı. Sizin yapabileceğiniz en iyi iş kalmış olan menzilede olanlardan olmaktır. **“Bir de muhacirlerden fakirlere aittir ki yurtlarından ve mallarından çıkarılmışlardır, Allah'ın lütuf ve rızasını ararlar”**. Bunlar Muhacirlerdir. Bu menzilede olmak geçti. **“Ve onlardan önce o yurda yerleşen imana sarılanlar kendilerine hicret edip gelenleri severler ve onlara verilenlerden ötürü göğüslerinde bir ihtiyaç duymazlar. Kendilerinin ihtiyaçları olsa dahi, onları öz canlarına tercih ederler.”** Bunlar da Ensardır. Bu menzilede olmakta geçmiştir. **“Onlardan sonra gelenler derler ki: "Rabbimiz, bizi ve bizden önce iman etmiş kardeşlerimizi bağışla, kalplerimizde iman**

edenlere karşı bir kin bırakma! Rabbimiz! Sen çok şefkatli, çok merhametlisin". İkiisi geçmiştir sadece bu menzile kalmıştır. Yapabileceğiniz en iyi iş geriye kalmış bu menzilede olmanızdır... Onlara istiğfar etmeniz."

Ve Rasûlallah (sallallahu aleyhi ve alihi vesellem) şöyle buyuruyor:

İmam Buhari (rahimehullah)'ın Ebu Said el-Hudri (radiyallahu anhu)'dan tahriç ettiği hadiste Rasûlallah (sallallahu aleyhi ve alihi ve sellem) şöyle buyuruyor:

لَا تَسُبُّوا أَصْحَابِي فَلَوْ أَنَّ أَحَدَكُمْ أَنْفَقَ مِثْلَ أُحُدٍ ذَهَبًا مَا بَلَغَ مُدًّا أَحَدِهِمْ ، وَلَا نَصِيفَهُ

"Ashabıma dil uzatmayın! Çünkü biriniz Uhud kadar altın infak etse, onların bir ölçüğüne veya yarısına erişemez."

İmam el-Hakim (rahimehullah)'ın Uveyym bin Saide (radiyallahu anhu)'dan tahriç ettiği hadiste Rasûlallah (sallallahu aleyhi ve alihi ve sellem) şöyle buyuruyor:

إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى اخْتَارَنِي وَاخْتَارَ بِي أَصْحَابًا فَجَعَلَ لِي مِنْهُمْ وُزَرَءَ وَأَنْصَارًا وَأَصْهَارًا ، فَمَنْ سَبَّهُمْ فَعَلَيْهِ لَعْنَةُ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ لَا يُقْبَلُ مِنْهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ صَرْفٌ وَلَا عَدْلٌ

"Muhakkak ki Allah (tebareke ve teâlâ) beni seçmiştir ve benim için bir ashab seçmiştir. Ve onlardan bana vezirler, ensarlar ve akrabalar kılmıştır. O halde kim onlara söverse Allah'ın ve meleklerin ve bütün insanların laneti onun üzerine olsun. Kıyamet günü Allah ondan hiçbir şey kabul etmeyecek." İmam el-Hâkim (rahimehullah) "isnadi sahihtir ancak iki şey tahriç etmemişlerdir" der ve ez-Zehebi (rahimehullah) "sahihtir" der.

Sahabeye sövmenin hükmüne gelince tafsil vardır:

Muminlerin annesi Aişe (radiyallahu anha)'ya sövmek ulemanın icmasıyla küfürdür. İmam Malik (rahimehullah) "Kim Ebu Bekir'e söverse sopa vurulur ve kim Aişe'ye söverse öldürülür." Kendisine "Niye?" sorulduğunda "Aişe'ye iftira atan Kuran'a karşı gelmiştir. Çünkü Allah-u Teâlâ şöyle buyuruyor:

وَلَوْلَا إِذْ سَمِعْتُمُوهُ قُلْتُمْ مَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَتَكَلَّمَ بِهَذَا سُبْحَانَكَ هَذَا بُهْتَانٌ عَظِيمٌ

يَعِظُكُمُ اللَّهُ أَنْ تَعُودُوا لِمِثْلِهِ أَبَدًا إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ

“Onu duyduğunuzda "Bunu konuşup yaymamız bize yakışmaz. Hâşâ! Bu, çok büyük bir iftiradır..." demeli değil miydiniz? Eğer iman edenlerseniz, Allah, bir daha buna benzer tutumu tekrarlamaktan sizi sakındırıp uyarıyor.” (En-Nur, 16,17)

Ebu Sêib el-Kâdi şöyle der: “Hasan bin Zeyd’in huzurunda bir kişi Aişe hakkında çirkin konuşunca “Oğul şunun boynunu vur” dedi. Oradaki Ali taraftarları “Bu bizim taraftarlarımızdandır” dediler. Hasan bin Zeyd “Allah korusun! Bu adam Rasûlallah (sallallahu aleyhi ve alihi ve sellem)’i kötülüyor. Allahu Teâlâ şöyle buyuruyor:

الْخَبِيثَاتُ لِلْخَبِيثِينَ وَالْخَبِيثُونَ لِلْخَبِيثَاتِ وَالطَّيِّبَاتُ لِلطَّيِّبِينَ وَالطَّيِّبُونَ لِلطَّيِّبَاتِ
أُولَئِكَ مُبَرَّءُونَ مِمَّا يَقُولُونَ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ

“Kötü kadınlar, kötü erkeklere, kötü erkekler ise kötü kadınlara; temiz kadınlar temiz erkeklere, temiz erkekler de temiz kadınlara yaraşır. İşte bu temiz olanlar, (iftiracıların) söylediklerinden çok uzaktırlar. Kendileri için bağışlanma ve güzel bir rızık vardır.”

Eğer Aişe kötü bir kadın ise o zaman Nebi (sallallahu aleyhi ve alihi ve sellem) de kötü bir erkektir. Bunun için bu kâfirdir! Kesin kafasını!” Ve ben oradayken kafasını kestiler.”

Ve Hasan bin Zeyd (rahimehullah)’ın kardeşi Muhammed bin Zeyd (rahimehullah)’a Irak’tan bir adam gelmiş ve Aişe (radiyallahu anha) hakkında çirkin konuşunca bir kazık ile kafasını ezmiş ve öldürmüştür. Kendisine “Bu bizim taraftarlarımızdandır” denildiğinde Muhammed bin Zeyd (rahimehullah) “Bu benim dedemi boynuzlu dedi. Kim dedemi boynuzlu derse ölümü hak etmiştir.”

Rasûlallah (sallallahu aleyhi ve alihi ve sellem)’in diğer zevcelerine gelince iki görüş vardır. Bir kısım âlime göre hükmü diğer sahabeye sövmek gibidir. Bu inşallah gelecek.

Diğer bir kısım âlime göre muminlerin annelerinden herhangi birisine sövmek Aişe radiyallahu anha’ya sövmekle aynıdır.

İki görüşten doğru olan ikincisidir çünkü Rasûlallah (sallallahu aleyhi ve alihi ve sellem)’in zevcelerinden her hangi birisine sövmek Rasûlallah (sallallahu

aleyhi ve alihi ve sellem)'i küçük düşürmek ve ona eziyet etmektir. Allah (celle ve âlâ) şöyle buyuruyor:

إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُهِينًا

“Şüphesiz ki Allah'a ve Rasûlü'ne eziyet verenlere Allah hem dünyada, hem ahirette lânet etmiştir. Onlara aşağılayıcı bir azab hazırlamıştır.” (El-Ahzab, 57)

Sonra, ehli beyt'inden olsun veya olmasın diğer sahabeye sövmenin hükmüyle alakalı imamlarımızdan farklı rivayetler gelmiştir.

Ebu Talip şöyle der: “Ahmed'e Nebi (*sallallahu aleyhi ve alihi ve sellem*)'in ashabına sövenin hükmünü sordum. “Onu öldürmekten korkarım. Lakin ibret olsun diye döverim” dedi.”

Ve oğlu Abdullah şöyle der: “Babama (yani İmam Ahmed) Nebi (*sallallahu aleyhi ve alihi ve sellem*)'in sahabesinden birine sövenin hükmünü sordum. “Bana göre dövülür” dedi. “Had cezası olarak mı?” dediğimde çok ilgilenmedi ve sadece “Dövülür. Onu İslam üzere görmem” dedi.

El-Meymuni (*rahimehullah*) şöyle der: “Ahmed bana şöyle dedi: “Ey Eba'l-Hasan! Rasûlallah (*sallallahu aleyhi ve alihi ve sellem*)'in ashabı hakkında kötü konuşan birisini gördüğünde onun İslam'ından şüphe et.”

İmam İshak bin Rahaveyh (*rahimehullah*) “Nebi (*sallallahu aleyhi ve alihi ve sellem*)'in ashabına dil uzatan cezalandırılır ve hapis edilir” der.

Ebu'l-Abbas el-Istihriy (*rahimehullah*) şöyle der: “Sahabeyi kötülemek caiz değildir. Sahabe hakkında kötü konuşanın sultan tarafından tedip edilmesi ve cezalandırılması vaciptir. Onu affetmesi caiz değildir. Bilakis cezalandırması ve tevbeye çağırması lazımdır. Tevbe ederse kabul edilir. Ama devam ederse cezası da idame edilir ve vazgeçinceye kadar veya ölünceye kadar hapis edilir.”

Haris bin Utbe (*rahimehullah*) şöyle der: “Ömer bin Abdulaziz'e Osman'a dil uzatan bir adam getirildi. “Ona neden sövdün?” dedi. Adam “Ona buğz ediyorum” dedi. “Her buğz ettiğin adama söver misin?” dedi sonra ona 30 sopa vurulmasını emretti.”

Ve İmam Malik (*rahimehullah*) “Kim Nebi (*sallallahu aleyhi ve alihi ve sellem*)'e söverse öldürülür. Ve kim sahabeye söverse tedip edilir” demiştir.

İmam Muhammed bin Yusuf el-Firyabi (*rahimehullah*)'a Ebu Bekir'e sövenin hükmü sorulduğunda "Kâfirdir" demiştir. "Namazı kılınır mı?" diye sorulduğunda "Hayır!" demiştir. "Ama La ilahe illallah diyor. Pekâlâ, nasıl defnedelim?" diye sorulduğunda "Ona ellerinizle dokunmayın! Odunlarla onu çukuruna itin ve üstünü örtün" demiştir.

Ve Ebu Talib'in rivayetine göre İmam Ahmed (*rahimehullah*) Osman (*radiyallahu anhu*)'ya söven için "O zındıktır" demiştir. El-Mervezi'nin rivayetine göre "Ebu Bekir, Ömer ve Aişe için kötü konuşanı İslam üzere görmem" demiştir. Ve Hanbel'in rivayetinde "Nebi sallallahualeyhi vesellem'in ashabından biri hakkında kötü konuşanı İslam üzere görmem" demiştir.

İmam el-Hallel (*rahimehullah*)'ın talebesi olan Ebu Bekir Abdulaziz el-Bağdadi (*rahimehullah*) da şöyle der: "Ama Rafizi birisi sahabeye söverse kâfir olmuştur. Onunla evlenilmez."

Hulasa:

Gördüğün gibi değerli kardeşim, imamlarımızdan farklı rivayetler gelmiştir. Bazıları sahabeye sövenin dövülmesini, bazıları hapis edilip sövmekten vazgeçinceye kadar dövülmesini veya ölmesini, bazıları da sahabeye sövenin kâfir olup öldürülmesini söylemişlerdir. Bu muhtelif sözleri âlimlerimiz şöyle cem etmişlerdir:

Bir: Sahabeye topyekûn veya ferden sövmeyi, küfretmeyi veya lanet okumayı caiz görenler şüphesiz kâfirdirler. Çünkü böylece Kuran'ın onları açık tezkiye etmesini inkâr etmişlerdir.

İki: Sahabeyi dini ve adaleti hakkında kötüleyenler. Bunlar da İslam milletinden çıkmış kâfirlerdir. Allah (*tebareke ve teâlâ*) şöyle buyuruyor:

مُحَمَّدٌ رَسُولُ اللَّهِ وَالَّذِينَ مَعَهُ أَشِدَّاءُ عَلَى الْكُفَّارِ رُحَمَاءُ بَيْنَهُمْ تَرَاهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا
يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانًا سِيمَاهُمْ فِي وُجُوهِهِمْ مِنْ أَثَرِ السُّجُودِ ذَلِكَ مَثَلُهُمْ
فِي التَّوْرَةِ وَمَثَلُهُمْ فِي الْإِنْجِيلِ كَزَرْعٍ أَخْرَجَ شَطْأَهُ فَآزَرَهُ فَاسْتَغْلَظَ فَاسْتَوَى عَلَى
سُوْقِهِ يُعْجِبُ الزُّرَّاعَ لِيغِيظَ بِهِمُ الْكُفَّارَ وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
مِنْهُمْ مَغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا

"Muhammed Allah'ın Rasûlüdür. Onun yanında bulunanlar da kâfirlere karşı çetin, kendi aralarında merhametlidirler. Onları rükûa varırken secde ederken görürsün. Allah'tan lütuf ve rıza isterler.

Yüzlerinde secdelerin izinden nişanları vardır. Bu, onların Tevrat'taki vasıflarıdır. İncil'deki vasıfları da şöyledir: Onlar filizini yarıp çıkarmış, gittikçe onu kuvvetlendirerek kalınlaşmış, gövdesi üzerine dikilmiş bir ekine benzerler ki bu, ziraatçıların da hoşuna gider. Allah böylece kâfirleri öfkelenendir. Allah inanıp iyi işler yapanlara mağfiret ve büyük bir mükâfat vaad etmiştir.” (El-Fetih, 29)

Ayeti kerimede zikri geçenler Rasûlallah (sallallahu aleyhi ve alihi ve sellem)'in sahabesidir. Onlar ancak kâfir olanları öfkelenendir. Bunun için Allah (celle ve âlâ) **“Allah böylece kâfirleri öfkelenendir”** buyurmaktadır. Ve bunun için İmam Malik (rahimehullah) şöyle der: “Kimin kalbinde Rasûlallah (sallallahu aleyhi ve alihi ve sellem)'in ashabına karşı bir öfke varsa ona bu ayet isabet etmiştir.” Ve İmam Abdullah bin İdris (rahimehullah) Rafizileri kast ederek şöyle der: “Kâfirler gibi olmaktan korunamamışlardır. Çünkü Allah-u Teâlâ **“Allah böylece kâfirleri öfkelenendir”** buyurmaktadır.

Ve Allah (celle ve âlâ) şöyle buyuruyor:

إِنَّ الَّذِينَ يُؤْذُونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ لَعَنَهُمُ اللَّهُ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا مُهِينًا

“Şüphesiz ki Allah'a ve Rasûlü'ne eziyet verenlere Allah hem dünyada, hem ahirette lânet etmiştir. Onlara aşağılayıcı bir azab hazırlamıştır.” (El-Ahzab, 57)

İmam Ahmed (rahimehullah)'ın Abdullah bin Muğaffel (radiyallahu anhu)'dan tahric ettiği hadiste Rasûlallah (sallallahu aleyhi ve alihi ve sellem) şöyle buyuruyor:

اللَّهُ اللَّهُ فِي أَصْحَابِي ، لَا تَتَّخِذُوهُمْ غَرَضًا بَعْدِي ، فَمَنْ أَحَبَّهُمْ فَبِحُبِّي أَحَبَّهُمْ ،
وَمَنْ أَبْغَضَهُمْ فَبِبُغْضِي أَبْغَضَهُمْ ، وَمَنْ آذَاهُمْ فَقَدْ آذَانِي ، وَمَنْ آذَانِي فَقَدْ آذَى اللَّهَ
، وَمَنْ آذَى اللَّهَ فَيُوشِكُ أَنْ يَأْخُذَهُ

“Ashabım hakkında Allah'tan korkunuz! Benden sonra onları hedef alıp eleştirmeyiniz. Onları seven beni sevdiğinden dolayı sever. Onlara buğzeden de bana buğzettiğinden buğzeder. Onlara eziyet eden bana eziyet etmiş olur. Bana eziyet eden de Allah'a eziyet etmiş olur. Allah'a eziyet edeni de Allah hemen cezalandırabilir.”

Hadisi İmam et-Tirmizi (rahimehullah)'da tahric etmiştir ve sonra “Hadis hasen gariptir. Sadece bu vecihten biliyoruz” der. İmam Buhari (rahimehullah) da “Tarih”inde rivayet etmiştir ve “incelenmesi lazım” der.

Ve İmam el-Hakim (*rahimehullah*)'ın Uveyym bin Saide (*radiyallahu anhu*)'dan tahric ettiği hadiste Rasûlallah (*sallallahu aleyhi ve alihi ve sellem*) şöyle buyuruyor:

إِنَّ اللَّهَ تَبَارَكَ وَتَعَالَى اخْتَارَنِي وَاخْتَارَ بِي أَصْحَابًا فَجَعَلَ لِي مِنْهُمْ وُزَرَءَ وَأَنْصَارًا
وَأَصْهَارًا ، فَمَنْ سَبَّهُمْ فَعَلَيْهِ لَعْنَةُ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ لَا يُقْبَلُ مِنْهُ يَوْمَ
الْقِيَامَةِ صَرْفٌ وَلَا عَدْلٌ

“Muhakkak ki Allah (tebareke ve teâlâ)beni seçmiştir ve benim için bir ashab seçmiştir. Ve onlardan bana vezirler, ensarlar ve akrabalar kılmıştır. Kim onlara söverse Allah'ın ve meleklerin ve bütün insanların laneti onun üzerine olsun. Kıyamet günü Allah ondan hiçbir şey kabul etmeyecek.”

İmam el-Acuri (*rahimehullah*) “Eş-Şeria”sında Said bin Abdurrahman bin Ebze (*rahimehullah*)'ın sahabeden olan babası Abdurrahman bin Ebze (*radiyallahu anhu*)'ya şöyle sorduğunu rivayet eder: “Babacığım! Bir adamın Ömer bin Hattab'a sövdüğünü duysan ne yaparsın?”. “Boynunu vururum” dedi.

Yukarıda zikri geçen sahabeye dil uzatmaya küfür ile hükmeden imamların sözleri de bu manada anlaşılması gerekir.

Üç: Ama sahabeyi dininde veya adaletinde değil de kişiliğinde itham edenler bunlar tedip, hapis ve dayak cezasını hak ederler. Yukarıda zikri geçen bu manadaki sözleri de böyle anlamak lazım. Mesela kişinin bir sahabe için korkaktı, mala düşküdü, cahildi ve buna benzer şeyler söylemesi gibi.

Son olarak değerli kardeşim sana İmam Ahmed (*rahimehullah*)'ın el-Meymuni (*rahimehullah*)'a dediği gibi derim: Rasûlallah (*sallallahu aleyhi ve alihi ve sellem*)'ın ashabına dil uzatan birisini gördüğünde onun İslam'ından şüphe et. Hangi surette olursa olsun. Çünkü Rasûlallah (*sallallahu aleyhi ve alihi ve sellem*)'ın ashabı hakkında konuşanlar aslında Rasûlallah (*sallallahu aleyhi ve alihi ve sellem*) ve Allah (*celle ve âlâ*)'nın ona inzal ettiği din hakkında konuşmayı azmetmekte.

İmam Malik (*rahimehullah*) şöyle demiştir: “Aslında sahabeye dil uzatanlar Nebi (*sallallahu aleyhi ve alihi vesellem*)'i kötülemek istemişlerdir. Ama buna cüret edememişlerdir ve bunun için ashabını kötülemişlerdir ki insanlar şöyle desinler: O kötü bir adamdır. İyi birisi olsaydı ashabı da iyi olurdu.” Allah-u Alem.

Allah'a hamd ve Rasûlü Muhammed'e salât ve selam olsun. Davamızın sonu âlemlerin Rabbi olan Allah'a hamd etmektir.